

Redaksjonelt

Dette nummeret av *Tidsskrift for kulturforskning* inneholder tre artikler som tilsynelatende er svært forskjellige, både hva gjelder analyse og tema. Likevel er det noen klare fellestrekk ved dem. Alle tre handler om hvordan fortiden fremtrer i nåtiden gjennom praksiser knyttet til kulturminner, kulturarv og tradisjon.

Sine Halkjelsvik Bjordal har skrevet om stavkirker eller rettere sagt italesettelser av stavkirker på 1800-tallet. Hun betrakter 1800-tallets trykte tekster om stavkirker som «tidsknipper», det vil si tekster som «på ulike måter samler og bærer i seg et mangfold av tider». Det gjør på mange måter enhver tekst. Men Bjordal er ikke opptatt av tekstligheten som sådan. Hun er snarere opptatt av hvordan tekster – som tidsknipper – er «sammenfiltret» med noe ikke-tekstlig, i dette tilfellet samtidens og fortidens stavkirker. Tekstene refererer altså ikke bare til stavkirkene. I en viss forstand *skaper* de også stavkirker ved at de samordner stavkirker som tidsobjekter. For et av Bjordals hovedanliggender er å vise hvordan tekstene er steder for synkroniseringsarbeid – de er steder der stavkirkenes ulike temporale lag forsøksvis blir synkronisert og ført inn i nasjonalstatens tidsregime.

Åmund Norum Resløyken har skrevet en teoretisk artikkel der han argumenterer for at aktør-nettverksteori (ANT) vil kunne gi nye muligheter for å forstå folkloristikkens kunnskapsproduserende praksiser. Det gjør han ved å gå tilbake til noen av utgangspunktene for ANT som teoretisk retning. Han påpeker at ANT er en semiotisk teori, som behandler forbindelser tegn imellom. Han minner også

leseren på at ett av ANTs sentrale begreper, «aktant», opprinnelig var et semiotisk og narrativt begrep. Dermed kan også aktanter i et nettverk eller de objekter og effekter som produseres i slike nettverk, være tekster, motiver og taksonomiske tekstkategorier. Det empiriske eksempelet er hentet fra den norske folkloristiske faghistorien, nærmere bestemt spørrelisteserien *Ord og sed* og «folketro» som folkloristisk kunnskapsobjekt. Dette nummeret av *Tidsskrift for kulturforskning* inneholder også en presentasjon av Resløykens doktoravhandling om den samme spørrelisteserien.

Paul Agnidakis' artikkel handler om festivaler på to mindre steder i Sverige – Surahammar, som ligger i Midt-Sverige, og Timrå, som ligger nord i landet. Begge disse stedene kan beskrives som såkalte postindustrielle samfunn. Gjennom de årlige festivalene Suradagarna og Vivstavarvsdagen settes industrisamfunnet atter en gang i spill, denne gangen som kulturarv. Gjennom en etnografisk studie av disse festivalene viser Agnidakis hvordan det tidlige industrisamfunnet blir gjort til kulturarv og dermed også hvordan festivalene er med på å produsere følelser av fellesskap og lokal tilhørighet.

I tillegg inneholder nummeret et solid knippe med bokanmeldelser. Disse spenner over et spekter av tematikker – sommerhus, påskeskikker, skillingsviser, middelalderballader, eierskap, praksisteori, litteraturmuseer og folkloristisk faghistorie.

God lesning!
Kyrre Kverndokk